

BALANCE DANMARK

Viden. Analyse. Udvikling.

Møde med ULØ d. 13.03.24

BALANCE
DANMARK

Balance Danmark

- Partipolitisk uafhængig organisation
- Vi arbejder for et Danmark i bedre balance, fordi det vil sikre et rigere Danmark.
- Vi identificerer og prioriterer de områder, hvor landets reelle værdiskabelse kommer fra.
- Vi bidrager til udviklingen af et sammenhængende Danmark ved at udarbejde løsningsorienterede analyser om vækst og udviklingsmuligheder, som styrker hele landet.
- Balance Danmark skal være den foretrukne vidensplatform for politikere, medier og borgere i Danmark, når det drejer sig om værdiskabelse og i forhold til spørgsmålet om et Danmark i geografisk balance.

Læren af Hvidbogen

- Vores rigdom skabes i virksomheder langt væk fra de store byer.
- Vores sammenhængskraft er i fare, fordi store dele af befolkningen føler – og Hvidbogen viser, de har ret – at de får mindre end deres fair andel af vores fælles ressourcer.
- Vores velfærd er i fare, fordi det bliver svært at drive virksomhed langt væk fra de store byer, fordi rammebetingelserne er blevet for dårlige dér, hvor værdierne skabes.
- Det betyder, at det er blevet svært at skaffe arbejdskraft, finansiering, innovation, udvikling og nye virksomheder.
- Og de store byer er ikke et alternativ. De er for dyre til de former for produktion, vi lever af.
- Alternativet er at flytte til udlandet – og det bliver vi fattige af

I vil decentralisere, men..

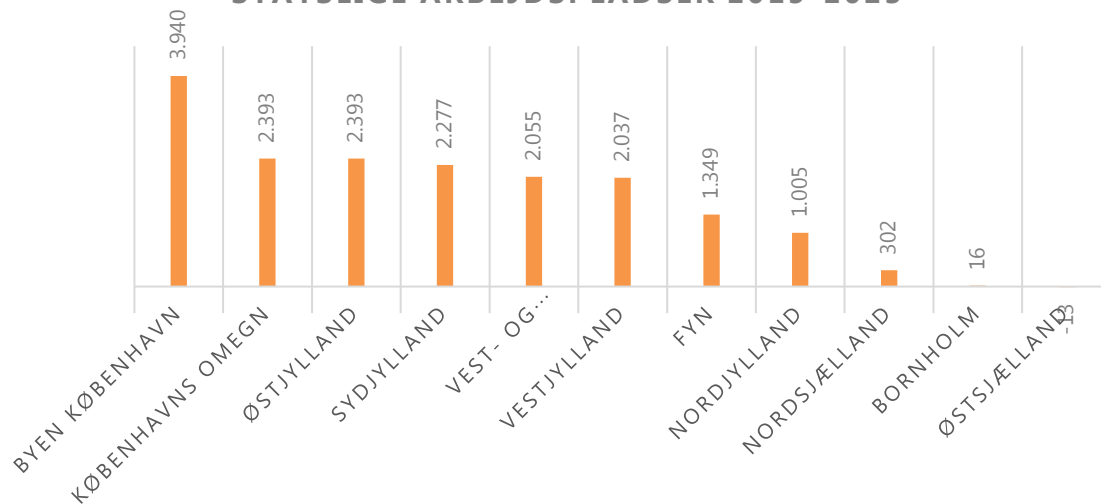
- Der er i alt 191.657 statslige arbejdspladser i Danmark i 2023.
- 41 % af de statslige arbejdspladser ligger i de to hovedstadslandsdele, Byen København og Københavns omegn, hvor 23 % af indbyggerne i Danmark bor.
- I landsdelen Byen København er der 72 statslige arbejdspladser pr. 1.000 indbyggere, mens der i de resterende ti landsdele er 14-34 statslige arbejdspladser pr. 1.000 indbyggere.
- Kun otte kommuner, hvoraf de syv ligger i hovedstadsområdet, har mere end 50 statslige arbejdspladser pr. 1000 indbyggere. 76 kommuner har under 30 statslige arbejdspladser pr. 1000 indbyggere.

I vil decentralisere, men..

To tendenser siden 2015:

1. Stort set alle landsdele har haft en vækst i antallet af statslige arbejdspladser fra 2015 til 2023. En klar indikation på, at 'Bedre Balance I' og 'Bedre Balance II' har haft en umiddelbar positiv effekt i de kommuner og landsdele, hvor man samlet flyttede og etablerede ca. 8.000 statslige arbejdspladser.
2. Sideløbende med udflytningen af statslige arbejdspladser har der foregået en massiv, underliggende centralisering til fordel for hovedstaden.

**FIGUR 5: UDVIKLING I ANTAL
STATSLIGE ARBEJDSPLADSER 2015-2023**

I vil decentralisere, men..

Nye statslige arbejdspladser bliver altså i stort omfang oprettet i hovedstaden

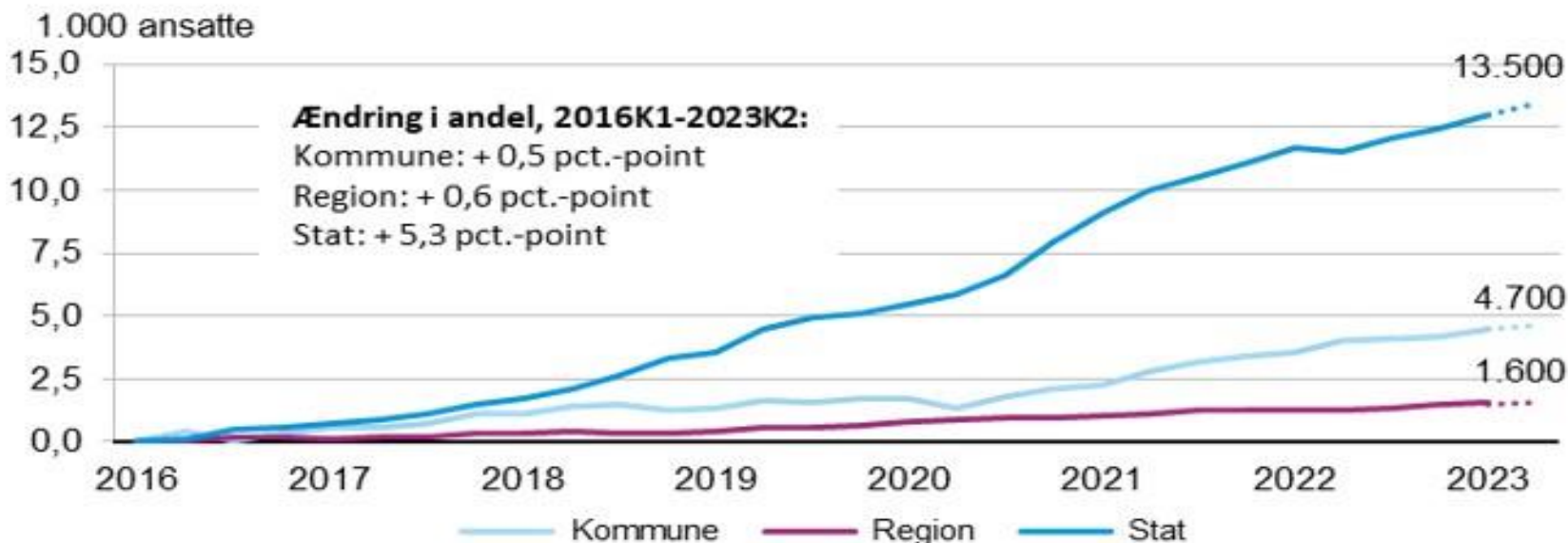
- I København og omegn er der – på trods af flytningen af ca. 5.750 statslige arbejdspladser fra hovedstaden til resten af landet under 'Bedre Balance I og II' – i alt 6.333 flere statslige arbejdspladser i 2023 sammenlignet med 2015.
- Fra 2015 til 2023 er der etableret 17.754 nye statslige arbejdspladser i Danmark. Af dem er 12.083 etableret i Byen København og omegn. Det er 68,1% af alle nye statslige arbejdspladser i et område, hvor kun 23% af danskerne bor.
- 64 kommuner, eller hvad der svarer til 2/3 af landets kommuner, har enten oplevet en minimal vækst på under 100 eller decideret mistet statslige arbejdspladser fra 2015 til 2023.

Hovedårsag

13.500 flere ansat i offentlig administration i staten siden 2016

Ændring i beskæftigelse i offentlig administration, 2016K1 - 2023K2

I andet kvartal 2023 var næsten hver femte medarbejder i staten, ansat inden for offentlig administration. Det er en stigning på godt 5 procentpoint siden første kvartal 2016.

I kommuner og regioner er den relative andel kun steget med 0,5 procentpoint siden første kvartal 2016

Hvad gør I ?

- 1. Nye eller udvidelser af statslige institutioner skal som udgangspunkt etableres uden for hovedstaden**
  - Sørg for, at *Slotsholmen* faktisk implementerer den politik, regeringen og Folketinget har besluttet. Udarbejd en strategi oppefra, der sikrer, at de ansvarlige ministerier løbende placerer nye statslige arbejdspladser uden for hovedstaden.
- 2. Årlig redegørelse af fordelingen af statslige arbejdspladser på kommune- og landsdelsniveau**
  - Fordelingen af statslige arbejdspladser på kommune- og landsdelsniveau skal indgå i den årlige regional- og landdistriktpolitiske redegørelse – også på brancheniveau. Så kan I følge med i, om ambitionerne bliver gennemført.
- 3. Evaluer udflytningsaftalerne 'Bedre Balance I' og 'Bedre Balance II'**
  - Uvildige eksperter skal i samarbejde med relevante styrelser og institutioner gennemføre en grundig evaluering af flytninger og etableringer af statslige arbejdspladser i relation til 'Bedre Balance I og II' – herunder med fokus på rekruttering af medarbejdere, ændrede arbejdsprocesser, omkostninger over tid, dynamiske effekter, overlevering af viden, effektivitet og kvalitet etc.

Hvad gør I ?

4. På baggrund af evalueringen skal I iværksætte en ny runde strategiske flytninger af statslige arbejdspladser

- Strategisk = Styrkelse af klynger og vækst og udvikling gennem balance, samhørighed og økonomisk bæredygtighed i alle dele af Danmark.

5. Styrk videregående uddannelser uden for de fire største byer

- Nye decentrale uddannelser, som passer til det lokale og regionale arbejdsmarked. Det vil både sikre flere statslige arbejdspladser og studerende i hele Danmark og give bedre mulighed for jobskifte på tværs af offentlige og private enheder i hele landet.

6. Fasthold ungdomsuddannelser fordelt over hele landet

- Også i en periode med faldende børnetal.

To nye muligheder - I

Styrkelse af Forsvaret

- Store beløb kanaliseres til området.
- To gange i historien har vi fokuseret vores Forsvar på København:
  - I 1600-tallet, hvor hele resten landet derfor blev udplyndret og ødelagt og vi mistede Skåne, Halland, Blekinge og Øresundstolden.
  - I 1900-tallet, hvor vi fik besøg af tyskerne 9. april 1940.
- Nu er tiden kommet, hvor Forsvaret skal fordeles i landet til glæde for både Forsvaret og samhørigheden.
- – og det nytter ikke noget, at alle 'generalerne' bliver i København. Så vil alle andre kommandoposter blot være ventestillinger til at komme 'hjem' til København. Forlægningerne skal integreres solidt i lokalsamfundene.

To nye muligheder - II

VE-anlæg

- Skaber grønne lokale arbejdspladser – men ingen ønsker dem som naboer.
- Behov for at tænke bredere og gøre dem attraktive for lokalsamfund og kommuner.
- 1. God og løbende kompensation til naboer til VE-anlæg.
  2. God og løbende kompensation til grønne kommuner.
  3. Differentierede eltakster – jo tættere din bolig eller virksomhed ligger på et VE-anlæg, jo billigere strøm får du.
- Og lad os så benytte lejligheden til også at tage skridt mod en bedre balance og sikre Danmarks fremtidige velstand:
- Følgeindustrier som for eksempel:
  - Differentierede eltakster vil tiltrække virksomheder
  - Overskudsvarme til varmforsyning af boliger og produktioner, der kræver opvarmning fx væksthuse
  - Stor produktion af ilt, som vi i dag blot lukker ud i atmosfæren skal gøres til forretning
  - Præcisionsfermentering, hvor reaktor-tanke laver fødevarer (Novonesis) under kontrollerede forhold og erstatter mange landbrugsvarer. Reducerer de fleste produktionsfaktorer til en tiendedel. Kræver el, varme, ilt og landbrugsjord i nærheden.

- men det kræver

(som altid for produktion i Produktionsdanmark)

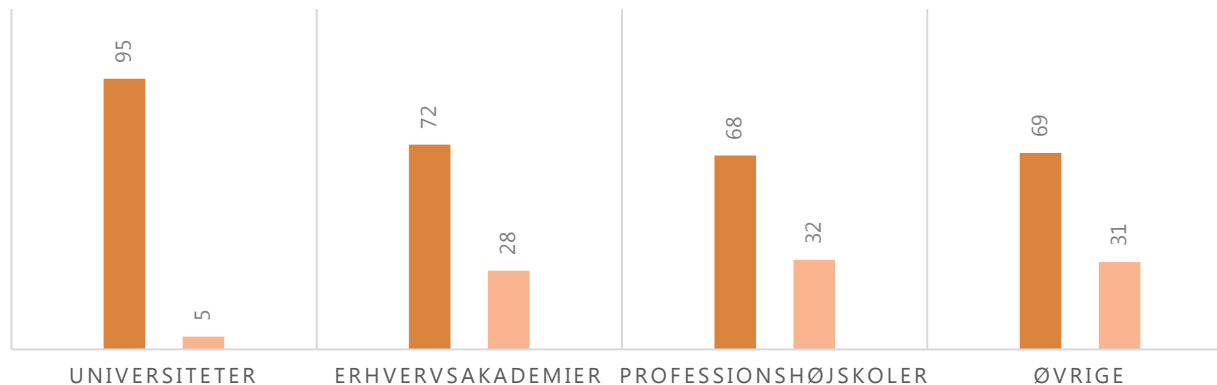
- Ægtefællejobs
- Synergi og samspil med statslige aktører og institutioner
- Tilstrækkelige og relevante videregående uddannelser
- Ungdoms- og videregående uddannelser i nærheden

Videregående uddannelser

- I 2023 blev 82 % af alle nye studerende på videregående uddannelser optaget i de fire største byer

FIGUR 2: ANDEL AF OPTAG PÅ DE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER 2023 FORDELT PÅ INSTITUTIONER

■ Hovedstadsområdet, Aarhus, Odense, Aalborg   ■ Resten af Danmark

BALANCE

DANMARK

Viden. Analyse. Udvikling.